

AVGRUNDEN

Mannen och kvinnan delade den fördömda tystnaden över varsin kopp kaffe och ett fat med kardemummaskorpor. Helt tyst var det förstås inte, eftersom rörelserna nere i berggrunden gav ifrån sig ett lågfrekvent muller som både hördes och kändes tydligt i kroppen. Hunden låg och sov i godan ro mellan deras fötter, döv som hon var och därmed förskonad från deras världsliga oro. Eftersom hon hade förlorat hörseln redan som liten valp hade hon heller aldrig lärt sig att skälla ordentligt, vilket i sammanhanget var lika så bra. Ju tystare de kunde vara, desto troligare var det att den seismiska aktiviteten snart skulle gå över.

Mannen och kvinnan hade knappt samtalat på snart tre dagar men var övertygade om att de satt och grubblade på exakt samma sak, nämligen att veckoransonen började tryta. Nu när de inte kunde arbeta som vanligt åt de visserligen mycket mindre portioner, men om stilleståndet fortsatte i ytterligare några dagar skulle maten vara helt slut innan helgen. Och någon hjälp från myndigheterna kunde de inte räkna med förän den seismiska episoden garanterat var över.

”Det blir nog till att ta en slick på sockerbiten mellan kaf-

feskvättarna”, viskade kvinnan och log finurligt mot mannen. ”Då borde den räcka i två-tre koppar till.”

”Jag fattar inte var du får alla dina idéer ifrån”, viskade mannen tillbaka och skrattade till. ”Även om jag måste erkänna att det just den här gången fanns ett uns av klokhet i din galenskap. Men bara ett uns”, log han och blinkade mot henne.

Efter det blev de tysta igen, och mannen såg hur kvinnan gjorde allvar av sin idé och slickade lätt på sockerbiten. Han skakade roat på huvudet och drack sedan ur sin halvfulla kaffekopp i ett svep.

”Ska du slicka på skorpona också?” sa han och tryckte demonstrativt in en hel kardemummaskorpa i munnen.

”Kanske det”, sa hon och ryckte åt sig en skorpa och började knapra på den som en liten gnagare.

Ett extra starkt mullrande från berggrunden fick hela huset att vibrera kraftigare än vanligt och hunden vaknade upp med ett ryck. Men när den inte såg några ovanliga aktiviteter runt köksbordet somnade den snabbt om igen. Mannen reste sig upp och gick fram till köksfönstret. Han drog undan gardinen och kikade ut.

”Så här kraftiga brukar väl inte skalven vara, och i så här många dagar?” sa han utan att vända sig om mot kvinnan. ”Det är något som inte stämmer, nånting har förändrats eller gått ordentligt på tok.”

”Jag har sagt det förr och jag säger det igen: Jobs bok 40:20–28 och Psaltaren 104:25–27. Där hittar du svaren på tokerierna”, sa hon lite mästrande och lade ner sin ransonerade sockerbit i kaffet.

”Jo, du har reciterat de där obegripliga texterna ett antal gånger nu.” Han vände sig mot kvinnan. ”Är inte den andra en psalm? Jag blir aldrig klok på texterna i Psaltaren, om de är dikter eller sånger eller vad.”

”Ja, texten från Psaltaren är en psalm”, sa kvinnan lugnt och sörplade onödigt högt på sitt kaffe, sedan tog hon sin karde-mummaskorpa och knaprade lika högljutt på den.

Mannen förstod att hon blivit stött av hans okunskap om det religiösa. Men det var inte så lätt att hålla reda på varenda liten detalj i en bok som var på 1 500 sidor, särskilt när han inte trodde på ett enda ord i den.

”Men handlar inte den texten, eller psalmen, om något vatten eller ett hav?” sa han i ett försök att blidka henne.

Han kanske inte var den som kunde återge bibeltexter, vare sig i delar eller i sin helhet, men just de här raderna hade han hört henne läsa upp vid ett flertal tillfällen. Alltså visste han i stora drag vad den handlade om.

Kvinnan viftade med skorpan mot honom.

”Du är inte så obildbar som du vill ge sken av, din gudlösa luns”, sa hon och plirade kärleksfullt mot honom. ”Jo, du har helt rätt, där står om ett vatten, ett hav. Men det är inte vilket sketet vatten som helst, det är *Tehom*, det stora djupet, med allt vad det innebär.” Kvinnan gjorde instinktivt korstecken i luften med den halvätta skorpan fortfarande i handen. ”Eller om man så vill, urhavet och alltings början.”

”Och du tror att det är vad vi har där nere, i berget?” sa han storögt.

”Ja, varför inte. Ni blev för giriga och grävde för djupt”, konstaterade hon lugnt. ”Självklart blev det konsekvenser.”

”Du kan väl inte ge mig skulden för det där!” sa han och viftade med handen mot fönstret. ”Jag har inte grävt ett enda spadtag i den där gruvan. Ser du här!” Han pekade på emblemet på sin urtvättade arbetsskjorta. ”Elektriker. Jag ansvarade för att allting skulle fungera där nere, vilket det alltid gjorde under mina pass. Även den dagen!”

Han tystnade och vände sig mot fönstret igen.

”Jag vet, käraste”, sa kvinnan, gick fram till mannen och kramade ömt om honom bakifrån.

Hunden vaknade och såg på sina människor. Han, den grovhuggne och nästan två meter långe mannen. Och så hon, den späda kvinnan vars huvud knappt nådde mannen till skuldrorna.

”Jag säger bara att ni... De grävde djupare än vad som var vettigt”, fortsatte kvinnan. ”Inte ens geologerna kunde säga exakt vad som skulle hända efter 4 000 meter. Varför tror du annars att de likt Pilatus ville två sina händer och sa upp sig allihop. Och vi vet ju vad som hände sen, eller hur?”

”Jorden öppnade sig och 33 man försvann ner i avgrunden för alltid”, suckade mannen och vände sig om mot kvinnan. ”Vad var det du kallade det, Tehom?”

”Mm... precis. Både gudakrafter och naturkrafter krävde någon form av offer den dagen.” Hon kände hur mannen backade undan och bytte genast spår. ”Även om jag följer dig till världens ände, käraste, förstår jag fortfarande inte varför du frivilligt valde att stanna kvar här. I ett hus utan elektricitet och rinnande vatten, där vi måste förlita oss på veckovisa matleveranser utifrån. Där varje skalv kan vara det sista vi upplever i livet.”

”Någon måste ju stanna kvar”, sa han så självklart han kunde, ”för att observera och rapportera in alla geologiska data. Vi vill ju inte att det här ska förvärras, att hålet ska vidga sig och svälja ytterligare landmassa.”

”Jag förstår allt det där”, sa hon och strök honom över kinden. ”Men varför måste det vara just du?”

Mannen visste inte vad han skulle svara. Han skulle kunna hävda att han med sin yrkesbakgrund var den som var bäst lämpad att handskas med all teknisk utrustning. Men han vis-

ste att hon inte skulle tro honom. Om sanningen skulle fram var han simpelt nog bara en grabb från trakten, som inte kunde tänka sig ett liv någon annanstans än just här.

Ett nytt kraftigt skalv fick dem båda att nästan ramla omkull och hunden att darrande krypa in under kökssoffan.

”Det är nog bäst att jag går ut och observerar”, sa han i ett försök att skämta bort allvaret. ”Försök att säkra allt som går att säkra här inne, ifall det kommer ytterligare skalv av den här magnituden.”

”Det lovar jag, om du lovar att komma tillbaka helskinnad. Inga hjältefasoner nu!” sa hon bestämt men utan att lyckas dölja oron bakom uppmaningen.

”Självklart, lilla loppa!”

”Det är bäst det, din stora luns!”

Och med det gav sig mannen pliktskyldigt i väg från det skenbart trygga huset.

Redan när han stod vid kanten på kratern som ledde ner till själva avgrundshålet kunde han se vad som var fel. Två av de tolv vajrarna som skulle hålla uppe den enorma tältduken ovanför hålet hade lossnat och fladdrade nu omkring likt två piskor i luften. Om han bara kunde få tag i dem utan att bli söndersnärtad skulle problemet vara lätt åtgärdat.

Tältduken hade satts upp efter det att man upptäckt att den minskade aktiviteterna nere i berget rejält. Det var som om hålet, det stora djupet, behövde skyddas från dagsljus för att hålla sig lugnt. Detsamma gällde för elektricitet, vilket var orsaken till att mannen och kvinnan fick klara sig med ett minimum av elektrisk utrustning. Utrustning som främst bestod av diverse seismografer och ett föråldrat kommunikationssystem, vars batterier laddades lokalt med hjälp av solpaneler. Vad gällde ljudnivåer framkallade allting över 60 decibel omedelbart en reaktion från avgrunden. Normal samtalston

verkade dock vara okej. Trots det hade mannen och kvinnan för vana att viska när skalven pågick som värst, för säkerhets skull.

Den första vajern tog bara några minuter att få tag i och fästa i betongfundamentet igen, vilket gjorde mannen hoppfull om att mycket snart kunna återvända till huset och kvinnan. Men vajer nummer två var knepigare, då den hängde längre bort från kanten och var omöjlig att nå för hand.

Inga hjältefasoner var det, tänkte mannen, men här behövdes både hjältar och mirakel för att lyckas. Om inte...

Han lade sig ner på mage och kikade över kanten. Trots att det var mannens andra år som observatör hade han aldrig tidigare kommit sig för att titta ner i hålet. Inte för att han upplevde det som särskilt obehagligt eller känslösamt, det hade bara aldrig blivit av. När ögonen hade vant sig vid mörkret såg han direkt vad han letade efter, en liten klippavsats drygt två meter ner som verkade stabil nog att stå på även för en stor luns som han.

Nere på avsatsen slogs mannen av hur luften omkring honom tycktes vibrera, som om där fanns ett lågfrekvent men hörbart ljud. Det luktade dessutom svagt av salt och hav. Nedanför sig såg han att hålet verkade betydligt grundare än sina 4 000 meter. Han gissade att det väldiga djupet lurade ögonen så att det uppstod en perspektivförskjutning. Längst ner i hålet virvlade något som bäst kunde beskrivas som en malström, vilket i sig var besynnerligt men som dessutom borde vara omöjligt att se på det här avståndet.

Det förklarar i alla fall havsdoften, tänkte mannen.

Den lilla avsatsen i kombination med att han nu kunde hålla i sig i bergväggen gav mannen tillräckligt med räckvidd för att kunna peta på vajern och sätta den i gungning. Redan på andra försöket fick han tag i den och skulle precis börja

klättra uppåt när han hörde något från djupet. Han vände sig om och såg hur strömvirveln hade börjat accelerera, samtidigt som den kom längre och längre upp. Efter en stunds fascinerat betraktande insåg mannen varför hålet hade sett mycket grundare ut än det var. Det var koniskt till formen, alltså bredast längst ner och smalast längst upp. Vattnet urholkade med andra ord berget underifrån och skulle till slut nå hela vägen upp till marknivån.

Detta var definitivt något han borde ta med i sin nästa rapport.

Då såg han det. En enorm skugga som långsamt gled fram och tillbaka under ytan samtidigt som den följde med i vattnets rörelser uppåt. Mannen var nära på att falla ner från klippavsatsen men hade sinnesnärvaro nog att släppa vajern och kasta sig mot bergväggen.

Ett sjöodjur! tänkte han. Hade kvinnan haft rätt trots allt, med alla sina berättelser från *Boken*. Var det här någon uråldrig varelse som gruvdriften hade väckt upp från underjorden?

Mannen försökte minnas någon av kvinnans många berättelser men kunde inte komma på så mycket som en lösryckt fras. Det enda han visste var att han ville ta sig upp ur hålet så fort som möjligt och skynda sig hem till henne. Han skulle meddela myndigheterna om den annalkande katastrofen från avgrunden, sedan skulle han ta med sig kvinnan och hunden och bege sig så långt bort från den här platsen han bara kunde.

I samma stund som havsmonstret bröt igenom vattenytan mötte mannen dess blick och blev illamående av skräck. Hur han än försökte kunde han inte greppa vad det var för vidunder han såg. Den var all smärta, alla rädslor och alla mardrömmar som någonsin funnits i världen. Varelsens ormliknande kropp var täckt av taggiga, algbevuxna fjäll och ovanpå det

överdimensionerade huvudet satt två bakåtriktade horn. Men det var de bländande vita ögonen som var värst, de fick mannen att gråtande ge upp och släppa taget om precis allting.

Medan han långsamt föll ner mot monstrets öppna gap återupplevde han kvinnans förebådande tolkning av Jobs bok:

*Du kan inte fånga Leviatan med en harpun
eller binda hans tunga med ett rep.
Du kan inte kedja fast hans nos med en kätting
eller tygla hans käke med en krok.
Han kommer inte att be dig vara barmhärtig
eller försöka tala vädjande till dig.
Han kommer inte att sluta några avtal med dig
och slava hos dig för evigt.
Du lär minnas den dagen du attackerar honom,
den korta striden blir din sista.
Du som hoppas på seger lär bittert få ångra dig,
för när ni möts har du redan förlorat.*

”Leviatan...” var det sista som kom över mannens läppar innan han slutligen svaldes av det kosmiska mörkret.